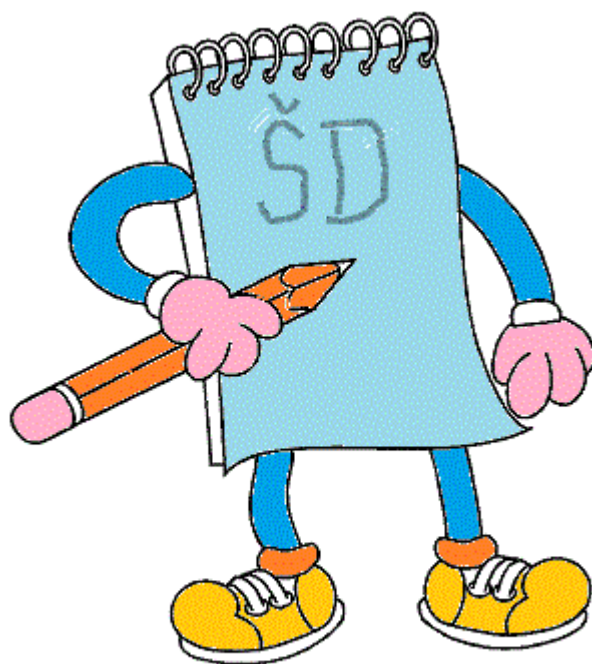

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY PŘI ZŠ V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

Zpracováno dle zákona 561/2004 Sb
§ 5, odstavec 2
a vyhlášky č. 74/2005 Sb.
ze dne 9. února 2005 o zájmovém vzdělávání

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Formy, obsah a cíle zájmového vzdělávání
4. Délka, přijímání, průběh a ukončování zájmového vzdělávání
5. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
6. Materiální, personální a ekonomické podmínky zájmového vzdělávání
7. Bezpečnost práce a ochrana zdraví žáků
8. Časový plán – cykly, vzdělávací oblasti
9. Kompetence
10. Hodnotící procesy
11. Dokumentace

1.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 NÁZEV PROGRAMU: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ
DRUŽINY PŘI ZŠ V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

1.2 PŘEDKLADATEL:

NÁZEV : Školní družina ZŠ Heřmanův Městec

ADRESA: náměstí Míru 1, 538 03 Heřmanův
Městec

IČO: 70884064

IZO: 117200085

REDIZO: 600090418

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Stanislav Mráz

VEDOUCÍ VYCHOVATELKA ŠD: Bc. Miroslava Kynclová

KONTAKTY: 469 695 101

www.zshermanuvmestec.cz

1.3 ZŘIZOVATEL: město Heřmanův Městec, náměstí Míru

ADRESA: Městský úřad, náměstí Míru 4,
Heřmanův Městec 538 03

KONTAKT: 469 660 340, meu@mesto-hm.cz

1.3 PLATNOST: od 1. 9. 2013

JEDNACÍ ČÍSLO: ZŠ – HM/ 120/2013

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Aktivity školní družiny navazují na vzdělávací činnost školy, jsou zaměřeny na všestranný rozvoj žáků, na jejich regeneraci po vyučovacím procesu. Veškeré aktivity ŠD respektují individualitu žáků, jejich věkové a fyzické rozdíly. Podporují zdravý životní styl, učí žáky rozeznávat a vyvarovat se negativních jevů (drogy, alkohol, gamblerství), které je ohrožují v dnešní době. ŠD spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, vítá jejich zapojování do různých činností formou sponzorování, pomoci při organizování akcí, výletů.

Věnujeme zvýšenou pozornost ochraně přírody, jejímu poznávání. Důraz klademe na dodržování pravidel ve společnosti, a to jak vnitřních (školní řád, vnitřní řád ŠD), tak obecných (pravidla silničního provozu, etiketa, pravidla vzájemného soužití). Střídáním různých činností podporujeme rozvoj tělesné i duševní stránky žáků. Vytváříme bezpečné, podnětné a neformální prostředí.

Svoji činnost prezentuje školní družina na internetových stránkách školy, ve školním časopisu, na výstavách prací, při veřejných vystoupeních, na besídkách pro rodiče.

3. FORMY, OBSAH A CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Zájmové vzdělávání uskutečňujeme těmito **formami**:

a) příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností spojenou s pobytem na místě, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání (sportovní klání na školním hřišti a v tělocvičně, besedy s odborníky pozvanými do školní družiny, např. hasiči, policí, knihovníky, záchranáři apod.,)

b) pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností (činnosti zaměřené na výtvarnou, hudební, literární, přírodovědnou, vlastivědnou, sportovní a sebeobslužnou aktivitu)

c) další činností spojenou s pobytem mimo místo (výlety, 2denní pobyt s programem na Domě dětí, dětský den spojený s nocováním v DDM, návštěva herny Tongo)

d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky, popř. další osoby, činností vedoucích k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví (besedy s odborníky – prevence šikany, beseda s mykologem, policie – rizika v silničním provozu, první pomoc a dárcovství krve, ochrana přírody – sběr papíru,

hliníku, plastových víček)

e) vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů (kroužky zaměřené na rozvoj hudebního nadání – hra na zobcovou flétnu, na tělesnou zdatnost – turistický, pohybové hry a taneční aerobic, na manuální zručnost – technický, příprava na vyučování – kvízy, didaktické hry, počítačová gramotnost)

f) využití otevřené nabídky spontánních činností – aktivity dle přání dětí, spontánní hry v herně i přírodě, nabídka her a hraček pro volné hry

3.2 **Obsah** zájmového vzdělávání vyplývá ze zájmů žáků a z materiálních možností školní družiny. Preferujeme činnosti, kterých se žáci aktivně účastní a doplňujeme dalšími jako jsou návštěvy filmových a divadelních představení, besedy, výstavy.

3.3 **Cíle** vycházejí z podstaty činností školní družiny – vést žáky k aktivnímu odpočinku, prostřednictvím her poznávat svět a rozumět mu, rozvíjet fantazii a tvořivost, regenerovat síly po školním vyučování, probouzet a upevňovat v žácích pozitivní vztah k přírodě, k lidem okolo nás i k sobě samým.

4. DÉLKA, PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 **Délka** vzdělávání je ovlivněna kapacitními možnostmi školní družiny. Pro velký zájem ze strany zákonných zástupců jsou v ŠD žáci nyní maximálně tři roky, tedy 1. až 3. ročník (dříve 1. - 5. ročník).

4.2 **Přijímání** jsou žáci na základě písemné přihlášky podepsané zákonným zástupcem – Zápisního lístku. O přijetí žáka rozhodne ředitel školy na základě předem daných kritérií, kterými jsou věk a ročník ZŠ, který žák navštěvuje. Žákům jsou přiděleny body. V případě rovnosti bodů u konkrétních žáků rozhoduje datum narození. Žáci jsou přijímáni do naplnění kapacity školní družiny, tj. 150 žáků.

4.3 **Průběh** je dán provozem ŠD, který je denně v době školního vyučování od 6.30 do 8.30 a odpoledne od 11.20 do 15.30. V případě kroužků ŠD je provoz do 16.30 hodin. Odchody žáků se řídí požadavky rodičů ze Zápisního lístku. V jinou hodinu může být

žák uvolněn na základě písemné omluvy, případně osobního vyzvednutí zákonným zástupcem. Průběh vzdělávání se řídí skladbou zaměstnání (3 cykly) a měsíčními plány.

4.4 Žáci mohou **ukončit** vzdělávání i dříve než po třech letech na základě odhlášení zákonnými zástupci, a to i během školního roku. Ukončení vzdělávání může být i ze strany vedení ZŠ v případě hrubého porušení řádu ŠD nebo v případě nezaplacení poplatku za pobyt žáka. O ukončení vzdělávání není vydáván doklad.

5. PODMÍNKY PRO ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Do školní družiny mohou být zařazeni i žáci s vývojovými poruchami učení a chování, tělesně postižení, zdravotně a sociálně znevýhodnění. Ve spolupráci s výchovnou poradkyní a třídními učiteli se věnujeme jejich začleňování do kolektivu. Je brán ohled na jejich speciální potřeby při výběru aktivit, kterých se zúčastňují. Snažíme se vytvořit podmínky k rozvoji jejich osobnosti, kladně hodnotit i drobné pokroky a komunikovat s těmito žáky i s jejich zákonnými zástupci.

Žáky se speciálními potřebami chápeme:

- se zdravotním postižením – mentální, tělesné, zrakové a sluchové postižení, vady řeči, autismus, vzájemné kombinace uvedených vad a vývojové poruchy učení a chování
- se zdravotním znevýhodněním – zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní porucha, která vede k poruchám učení a chování
- se sociálním znevýhodněním – rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy.

Naše práce s těmito žáky:

a) **s vývojovými poruchami učení a chování** – spolupracujeme s výchovnou poradkyní (možnost nahlédnout do zprávy), úzce také s třídními učiteli, s nimiž jsme v každodenním kontaktu. Máme možnost konzultace s psychologkou, která je v ZŠ několikrát do roka.

Z činností v ŠD nejsou tito žáci vyčleňováni, v případě potřeby je jim věnována zvýšená pozornost vychovatelky a pomoc. Využíváme didaktické hry, hry na upevnění paměti a pozornosti.

b) **se zdravotním znevýhodněním** – činnosti ŠD jsou přizpůsobeny zdravotnímu stavu žáků (možnost pobytu po nemoci v jiném oddělení, aby žák nepobýval venku, zařazování lehčích

aktivit po velké nemocnosti , dokončení žákovských projektů i po dlouhodobé nemoci...)

c) **s tělesným postižením** – ve škole je bezbariérový vstup, ale do prostor školní družiny (s výjimkou 1 oddělení, do kterého se lze dostat přes školní jídelnu), ne. Integrace zdravotně postiženého žáka do ŠD by byla komplikovaná a musela by se řešit individuálně.

d) **se sociálním znevýhodněním** – ve školní družině se jedná hlavně o žáky z rodin neúplných či finančně znevýhodněných (matky samoživitelky, dlouhodobě nemocný zákonný zástupce). Vzhledem k vysokému počtu těchto žáků jim věnujeme specifickou péči, ať už v oblasti začlenění do kolektivu, řešení vznikajících konfliktů mezi žáky, snažíme se spolupracovat se zákonnými zástupci. Přizpůsobujeme i program školní družiny tak, aby nebyl finančně náročný, nabízíme bezplatné kroužky. Prozatím nemáme v ŠD žáky romské národnosti nebo z menšin.

Naše činnost se zaměřuje i na **mimořádně nadané žáky**, nabízíme doplňkové a rozvíjející aktivity. Při soutěžích jsou připraveny doplňující úkoly, rozvoj nadaných dětí probíhá i při výuce hry na zobcovou flétnu, aerobiku či v technickém kroužku. Případně se mohou tito žáci účastnit aktivit ve starší věkové kategorii.

6. MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má pracoviště ve třech budovách. Čtyři oddělení mají samostatné místnosti, jedno oddělení je umístěno ve třídě. Vybavení nábytkem, pomůckami i hračkami je přiměřené, doplňováno je podle finančních možností ZŠ. Pomocí sponzorských darů byly družiny vybaveny počítačovou technikou. Žáci využívají i všechny prostory školy: tělocvičnu, školní hřiště, zahradu, počítačovou učebnu, knihovnu.

5.2 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Čtyři z pěti vychovatelek školní družiny mají požadovanou kvalifikaci pro výkon svého povolání (1 středoškolské pedagogické vzdělání a jazyková úroveň A2, 1 vysokoškolské (Mgr), 2 mají VŠ - bakalářský titul). Pátá vychovatelka dokončí bakalářské studium v oboru vychovatelství v roce 2014. Všechny vychovatelky se dále sebevzdělávají v různých akreditovaných kurzech a školeních.

5.3 EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Finanční toky pocházejí ze dvou zdrojů – finanční prostředky z rozpočtu školy a z peněz SRPŠ. Finanční prostředky nepokrývají v plné výši potřeby školní družiny, proto dochází k pomalé obnově nábytku a pomůcek. V některých oblastech je využíváno sponzorských darů od zákonných zástupců. Pobyt žáků ve školní družině je zpoplatněn. Pobyt v ranní ŠD je zdarma, odpolední pak částkou 100,-Kč za každý měsíc a žáka. Výši úplaty určuje zřizovatel. Platba je splatná v říjnu na celý rok.

7. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ ŽÁKŮ

Bezpečnost je jednou z nejdůležitějších oblastí, kterým se věnujeme.

- Žáci se řídí při pobytu v ŠD školním řádem a vnitřním řádem školní družiny. Vychovatelky ŠD mají zpracován dokument „Vymezení rizik a jejich eliminace při provozu ŠD“, se kterým jsou děti seznámeny na začátku školního roku a je jim průběžně připomínán.
- Dbáme na pocit bezpečí žáků, při možnosti jejich ohrožení reagují vychovatelky na konkrétní situace. Rizikovému chování se snažíme předcházet.
- Učíme žáky vzájemné ohleduplnosti a snášenlivosti nejen při hrách, ale i v běžném životě.
- V případě nemoci či nevolnosti žáků jsou informováni zákonní zástupci.
- Do ŠD je zakázáno nosit nebezpečné předměty či látky (drogy, alkohol, nože..)
- Ve všech odděleních jsou dostupné prostředky první pomoci
- Pitný režim je zajištěn při obědě ve školní jídelně, v ŠD z vlastních zdrojů žáků, k dispozici je pitná voda, případně šťávy od zákonných zástupců
- ŠD zajišťuje dobré psychosociální podmínky (příjemné a podnětné prostředí, klima, činnosti vybírané s ohledem na zájmy žáků...)

8. ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program ŠD je koncipován jako dlouhodobý. Konkrétní činnosti jsou rozpracovány ve skladbě zaměstnání, která je zaměřena na tři hlavní cykly – podzim, zima, jaro+léto a ty dále podrobně rozpracovány v měsíčních plánech každého oddělení. Pro lepší orientaci vychovatelek i zákonných zástupců máme vytvořeno pět vzdělávacích oblastí, ve

kterých je rozdělena náplň činností. Tyto oblasti jsou: Dítě a společnost, Dítě a svět práce, Dítě a zdraví, Dítě a příroda a Dítě a umění+kultura. Měsíční plány jsou každoročně inovovány s ohledem na věk žáků, jejich školní rozvrh a zájmy přihlášených žáků.

Časový plán – cykly (viz Přehled výchovně vzdělávací činnosti – skladba zaměstnání)

PODZIM - září, říjen, listopad

Náměty v průběhu podzimu:

Poučení o bezpečnosti, seznamovací hry, orientace v okolí školy, v prostoru, čase, malujeme dopravní prostředky, modelujeme, stavíme svůj dům, pokoj, vyrábíme ježka, vycházky do přírody – určujeme, poznáváme, pozorujeme odlet ptactva, výstava ovoce a zeleniny, instalace ptačí budky, podzimní hry, jiné hry v komunitním kruhu, pohybové hry v tělocvičně nebo na hřišti, didaktické hry a kvízy – námět podzimu, vyrobíme draka, cvičíme relaxační cviky s hudbou, učíme se základy práce s počítačem.

Společné akce:

- výstava podzimních prací v prostorách ŠD přírodovědná hra: „Šipkovaná“, „Hledej poklad“ - spolupráce s ostatními odděleními
- promítání filmů ve spolupráci s kinem Mír
- výstava ovoce a zeleniny a hub
- oslava Halloweenu, dlabání dýní, noc s Halloweenem
- Drakiáda
- vyrábíme na vánoční výstavu - jarmark
- nácvik programu na vánoční besídky

ZIMA - prosinec, leden, únor

Náměty v průběhu zimy

Poučení o bezpečnosti, pozorování ptáků v zimě, život okolo ptačí budky a co do krmítka, která zvířata spí v zimě, výrobky z přírodních materiálů, příprava masek na družinový karneval, zimní soutěže na sněhu, hra „Na lékaře“ - dramatizace různých situací, umět ošetřit drobná poranění, beseda o knize v městské knihovně, práce s papírem, modelujeme

z keramické hlíny, vyrábíme dárky na Vánoce, sledujeme přírodovědné pořady.

Společné akce

- Čertovský týden
- příprava výzdoby na učitelský ples, tombola
- zimní výzdoba a výstava prací dětí
- soutěž - „zimní stavba, sněhulák, udělej sněhový obraz“
- sportování na sněhu a ledu
- příprava vánočních dárků pro rodiče
- vánoční besídka v ŠD – tradice vánočních zvyků
- příprava dárků k zápisu pro budoucí prvňáčky
- masopustní karneval (výroba masek)

JARO + LÉTO - březen, duben, květen, červen

Náměty v průběhu jara a léta

Vycházky městem a okolní přírodou, pozorování změn v přírodě, určování prvních jarních květin, rozhovory o počasí – koloběh vody v přírodě, zvířata a jejich mláďata, symboly Velikonoc, pracovní a výtvarné techniky, písničky o jaru, hry v ŠD i venku, ekologická výchova – ochrana přírody, povídání o oblékání – jak se mění šatník s ročním obdobím, poznáváme ptáky, kteří přiletěli z teplých krajin,

Společné akce

- jarní přírodovědné vycházky tematicky zaměřené
- jarní výzdoba prostor ŠD s pomocí dětí
- příprava na Velikonoce (zvyky a obyčeje, velikonoční výrobky)
- jarní úklid před ŠD
- péče o květiny v ŠD
- vyrábíme přáníčka ke Dni matek
- společný atletický turnaj
- fotbalový turnaj
- 1-2 denní výlety

- spolupráce s DDM – noční hra
- skákací hrad, soutěže
- Dětský den – hry, soutěžení , odměny
- koupání, otužování
- opékání uzenin
- slavnostní zakončení školního roku spojené s pohoštěním

Poučení o bezpečném chování dětí v době letních prázdnin.

Vzdělávací oblasti

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Učí se samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti.	Učíme se telefonovat, nakupovat. Oslovujeme dospělé.	Hry, scénky, návštěvy obchodů, exkurze.
Dokáže pomoci druhému.	Důležitá telefonní čísla, pomoc starším.	Činnost ve skupinkách, rozhovory.
Chrání mladší a slabší.	Kolektivní hry, sourozenecké vztahy.	Pomoc při práci. Rozhovory o rozdělení rolí a povinností v rodině. Dbát na dodržování pravidel při hrách. Návštěva v MŠ.
Ctí autoritu, je slušný ke starým lidem.	Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí.	Zdravení ve škole, v obchodě. Návštěvy domova důchodců, přáníčka, dárky.
Seznamuje se světem lidí, umění a kultury.	Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí – života a práce. Aktivity přibližující svět kultury.	Poznávání různých pracovních oborů – návštěva ČD, policie, pekárny, konírny, praktické školy.
Zná pravidla společenského soužití.	Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku. Rozeznávat dobro – zlo, pravdu – lež.	Dbát na zdvořilost, ohleduplnost, toleranci a spolupráci při všech aktivitách v ŠD. Literární díla, rozhovory.
Poznává jiné kultury.	Výstavy, knihy, filmy.	Prohlídka židovské synagogy. Výstava fotografií o lidech celé planety. Rozhovory o spolužácích jiné barvy pleti.

Buduje své sociálního citění.	Lidé postižení a vozíčkáři.	Ukazovat svět jaký je. Nabízet pomocnou ruku a ne soucit. Exkurze v léčebně, výroba dárků. Beseda s handicapovaným člověkem.
Uvědomuje si nebezpečí.	Kontakty s dospělým, komunikace.	Nebavit se a neodcházet s cizím člověkem, nebrat od něj nic – rozhovory, modelové situace.
Dokáže se bránit projevům násilí a ponižování.	Prevence šikany.	Besedy, návštěva psychologa, ukázat dětem, kde hledat pomoc.

DÍTĚ A SVĚT PRÁCE

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Prakticky se orientuje v obci.	Vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy institucí.	Prolínání všemi činnostmi.
Umí užívat technické přístroje, složitější hračky.	Počítače, CD přehrávače, televize.	Práce s přístroji pod dozorem, vysvětlení jejich používání a možného nebezpečí při práci s nimi.
Rozeznává základní obory lidské práce.	Pojmenovávání profesí, seznamování s méně známými.	Soutěže, exkurze, hra na obchod, hra „Hledej zaměstnání“.
Chápe vliv lidské činnosti na okolní svět.	Vycházky, výlety. Sledování proměn okolí.	HOLCIM – „ničení“ a obnova přírody. Kácení lesů – stavba domů.
Umí zvládat základní sebeobslužné činnosti.	Stolování, oblékání.	Příprava pohoštění (besídka pro rodiče), prostření stolu před obědem. Soutěž v zapínání svetru a zavazování bot.
Rozumí pokynům a dokáže je splnit.	Vedení a organizace her. Vyřízení vzkazů.	Pověřit dítě výběrem a zorganizováním hry.
Váží si práce druhých - zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi.	Učit se zacházet s penězi. Vracet vypůjčené věci.	Opravy hraček ve školní družině. Nákupy hraček. Půjčování knih ve školní knihovně.

DÍTĚ A ZDRAVÍ

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Rozvíjí tělesnou zdatnost a sportovní chování.	Míčové hry, závodivé hry, kolektivní sporty, soutěže – dodržování pravidel a fair play.	Fotbalový turnaj, soutěže mezi odděleními – v atletice, ve vybíjené. Pravidelný pobyt v tělocvičně a na hřišti.
Zná základy první pomoci. Předchází úrazům.	Důležitá telefonní čísla, procvičování první pomoci. Základy jízdy na kole a chování v dopravním provozu.	Besedy s policisty, se zdravotníky, účast na zdravotnických soutěžích. Spolupráce s pozárníky. Dopravní hřiště, vycházky přes město.
Upevňuje hygienické a kulturní návyky.	Hygiena těla, otužování, koupání.	Mytí rukou před obědem a po použití WC. Správné oblékání. Koupání v přírodě, saunování (H. Městec, Prachovice).
Uvědomuje si a používá všechny smysly.	Smyslové a psychomotorické hry.	Poznávání předmětů hmatem a čichem, hra „na slepou bábu“.
Uvědomuje si vlastní tělo.	Pojmenovává části těla, používá učivo z prvouky a přírodovědy.	Anatomické obrazy z kabinetu přírodopisu, kostra, naučné filmy o vývoji člověka.
Upevňuje psychiku.	Kognitivní činnosti.	Hra na otázky a odpovědi, diskuse o problému, besedy s psychologem.
Učí se relaxovat.	Rekreační činnosti.	Poslouchá hudbu, kreslí si, vybírá si činnost podle svého zájmu. Procházky, pobyt na zahradě.

DÍTĚ A PŘÍRODA

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Chrání přírodu a životní prostředí.	Vycházky do přírody, koutek přírody. Sběr druhotných surovin.	Ukázky druhů zvěře a rostlin, péče o květiny ve třídě, přírodovědné soutěže,

		krmení zvěře. Den Země. Odvoz papíru po celý rok.
Poznává zákonitosti přírody.	Pozorovat vývoj rostliny (semínko – strom), vývoj mláděte (vajíčko – živočich), sledovat změny počasí.	Práce na pozemku, na zahradě, návštěva zvířecího útulku, dlouhodobý zápis počasí.
Rozpozná nebezpečí v přírodě.	Jedlé a jedovaté houby. Vzteklna, ptačí chřipka, hadi. Bouřka.	Práce s atlasem, vycházky, beseda s myslivci, prohlídka exponátů v přírodovědném kabinetě. Praktické vyzkoušení na výletě.
Orientuje se v přírodě.	Práce s mapou, kompasem.	Vycházky, orientace v místě bydliště, exkurze.
Objevuje přírodu prostřednictvím médií.	Přírodopisné filmy a dokumenty, výstavy, knihy, chráněná území, lidové pranostiky, přísloví vztahující se k přírodě.	Sledování videokazet, půjčování knih o přírodě z místní knihovny. Lidové tradice (Velikonoce, „vynášení zimy“, „barborky“).
Poznává životní podmínky a ekosystémy.	Vycházky, výlety, kvízy, křížovky.	Poznáváme rozdíly – louka, les, rybník, sad, park. Řešíme křížovky s přírodovědnou tematikou.

DÍTĚ A UMĚNÍ+KULTURA

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Rozvíjí fantazii a představivost.	Malování, kreslení, stříhání. kreslení v přírodě. Ilustrace knihy.	Pracujeme různými technikami (modelování, koláže, skládání,...), výtvarně soutěže, pracovní technický kroužek. Návštěva knihovny.
Probouzí v sobě zájem o hudbu, smysl pro rytmus.	Poslechové skladby, hra na Orff. nástroje, zpívání písniček, základy tanců.	Poslech CD různých žánrů, recitační a hudební soutěže (Zazpívej, slavičku). Ukázková hodina aerobiku, taneční soutěž.
Zdokonaluje správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání.	Pohádky, rozpočítadla, jazykolamy, dechové nástroje, společná četba.	Příprava divadelních představení, nácvik na školní akademii, hry „Popiš osobu, věc,...“. Hra na zobcovou flétnu.

Vytváří si pozitivní vztah k uměleckým dílům.	Filmová a divadelní představení, koncerty, výstavy.	Koncert ZUŠ, výstavy na městské radnici, pravidelné návštěvy filmových představení.
Má estetické cítění a smysl pro pořádek.	Výzdoba prostor ŠD, úklid skříněk, péče o květiny.	Obměna nástěnek pracemi dětí, kontrola úklidu v herně, služby na zalévání květin.
Dokáže vnímat umělecké a kulturní podněty.	Literární, dramatické a hudební představení.	Sledovat se zájmem, pozorně, dokázat vysvětlit, co ho zaujalo a proč.

9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit- přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU: orientuje se v možnostech smysluplného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času

10. HODNOTÍCÍ PROCESY

Oblastí, které musíme hodnotit, je několik. Kontrola se týká:

- vlastní práce vychovatelek se žáky
- činnosti družiny jako specifického školského zařízení
- personální oblasti
- dalšího vzdělávání
- stavu materiálních podmínek
- zajišťování ochrany zdraví a bezpečnosti
- správnosti vedené dokumentace

Podle typu oblasti je kontrola prováděna buď přímo vychovatelkou (včetně hodnocení vlastní práce), vedoucí vychovatelkou (hospitace), či vedením školy (hospitace, kontrola dokumentů). Další typy kontrol provádí zřizovatel, finanční úřad, ČŠI.

11. DOKUMENTACE ŠD:

- Přehled výchovně vzdělávací práce
- Záznamy o práci
- Docházkový sešit
- Zápisový lístek
- ŠVP pro školní družinu
- Měsíční plány jednotlivých oddělení